

Fen Bilgisi Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen Bilgisi Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21651>

Özet

Fen Bilgisi Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i, 2002 y?l?nda Meltem O?uz taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm? bir ölçektir. Bu arac?n temel amac?, ilkö?retim düzeyindeki ö?rencilerin Fen Bilgisi dersine yönelik duygusal ve bili?sel e?ilimlerini, yani tutum düzeylerini belirlemektir. Ölçek, özellikle yarat?c? problem çözme yöntemlerinin akademik ba?ar? ve tutum üzerindeki etkilerini inceleyen deneysel çal??malar?n bir parças? olarak kullan?lm??t?r. Ölçek, ö?rencilerin derse olan ilgisini, ö?renilen bilgilerin yararlı???na dair inançlar?n? ve genel olarak konulara duyduklar? ho?nutlu?u ölçen maddeler içermektedir.

Ölçe?in geli?tirme süreci, psikometrik özelliklerinin belirlenmesini içermi?tir. Güvenirlik analizleri sonucunda, ölçe?in iç tutarlı??? oldukça yüksek bulunmu?tur. Bu ölçek, e?itim ara?t?rmalar?nda ö?rencilerin fen bilimlerine kar?? geli?tirdikleri duyu?sal alan özelliklerini nicel olarak de?erlendirmek için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Fen Bilgisi, ilkö?retim, Tutum Ölçe?i, Geli?tirme, Yarat?c? Problem Çözme, Psikometri

Yazarlar

Meltem O?uz

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ilkö?retim kademesindeki ö?rencilerin Fen Bilgisi dersine yönelik genel tutum düzeylerini ölçmektir. E?itim ara?t?rmalar?nda, ö?rencilerin bir derse veya konuya yönelik tutumlar?, ö?renme motivasyonlar? ve akademik ba?ar?lar? üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bu nedenle, ölçek, ö?rencilerin derse olan pozitif ya da negatif e?ilimlerini güvenilir bir ?ekilde saptamak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, O?uz (2002) taraf?ndan yürütülen ve yarat?c? problem çözme yönteminin ö?renci ba?ar?s? ve tutumu üzerindeki etkisini inceleyen yüksek lisans tezinin deneysel a?amas?nda kullan?lm??t?r. Dolay?s?yla, bir e?itimsel müdahalenin duyu?sal sonuçlar?n? de?erlendirmede bir ç?kt? ölçütü olarak hizmet etmi?tir.

Yap?

Fen Bilgisi Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i, psikolojik bir yap? olarak "derse yönelik tutum"u ölçmektedir. Tutum, bireyin belirli bir nesne, durum, ki?i veya ders hakk?ndaki de?erlendirici yarg?lar?n?, duygusal tepkilerini ve davran??sal e?ilimlerini içeren karma??k bir yap?d?r. Bu ölçek

özelinde, Fen Bilgisi dersine kar?? gösterilen sevgi, ilgi, dersten al?nan fayda alg?s? ve genel ho?nutluk gibi duyu?sal bile?enler ölçülmektedir.

Ölçek maddeleri, ö?rencilerin Fen Bilgisi dersine yönelik alg?lar?n? olumlu yönde yans?tan ifadelerden olu?maktadır. Yüksek puanlar, ö?rencinin derse kar?? güçlü ve pozitif bir tutuma sahip oldu?unu göstermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynak referans?nda geçerlik bilgisi aç?kça belirtilmemi?tir ("-"). Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilen ölçme araçlar?nda genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?ü al?narak) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile) çal??malar? yürütülmektedir.

Geçerlik, bir ölçme arac?n?n gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünün göstergesidir. Ölçe?in tam geçerlik kan?tlar?na ula?mak için, referans verilen yüksek lisans tezinin tamam?n?n incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlılık yöntemi kullan?larak hesaplanm??t?r. Bu analiz için en yayg?n kullan?lan istatistiksel yöntem olan Cronbach Alpha katsay?s? kullan?lm??t?r.

Cronbach Alpha Katsay?s?: 0.85

Genel kabul görmü? psikometrik standartlara göre, 0.70 ve üzeri Cronbach Alpha de?erleri iyi düzeyde iç tutarlılık?ı?aret etmektedir. 0.85 de?eri, bu ölçe?in maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Sa?lanan k?sa özetle faktör analizi sonuçlar? veya ölçe?in faktör yap?s?na dair detaylı bilgi bulunmamaktadır. Ancak, tutum ölçekleri genellikle tek boyutlu (unifaktör) olarak tasarlanabilir veya farklı alt boyutlar? (bili?sel, duyu?sal, davran??sal) ölçen çok boyutlu yap?lar sergileyebilir.

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n tek faktörlü mü yoksa çok faktörlü mü oldu?unu kesinle?tirmek için, Meltem O?uz'un 2002 tarihli yüksek lisans tezinde yer alan Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?n?n incelenmesi gerekmektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özel bir çal??ma için geli?tirilmiş ölçek)

Format: Derecelendirme formatı 5'li Likert tipi ölçek kullanılmıştır.

Puanlama Sistemi: 1 = Bana hiç uygun değil - 5 = Bana tamamen uygun.

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: İlköğretim öğrencileri (Fen Bilgisi dersi alan düzey)

Yaş Grubu: İlköğretim kademesine tekabül eden yaş grubu (Yaklaşık 7-14 yaş)

Popülasyon Detayları: Yaratıcı problem çözme yönteminin uygulandığı ilköğretim öğrencileri örnekleme.

Test Metodolojisi: Öz bildirim envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Tutum, Güvenirlilik, Cronbach Alpha, İlköğretim, Eğitim Psikolojisi, Likert Ölçeği

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Meltem Özü

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: Yüksek lisans tezi Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sunulmuştur.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2002

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir tez çalışması kapsamında geliştirildiği için, akademik ve eğitim amaçlı kullanımlarda genellikle yazardan izin alınması kaydıyla ücretsizdir. Ticari kullanımlar için yazarın izni şarttır.

Ölçeğin orijinal tezi Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıktır. Tez ile ilgili detaylı bilgiye aşağıdaki linkten ulaşılabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin tam metninin bulunduğu orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: fen-bilgisi-dersine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

O?uz, M. (2002). *?lkö?retim fen bilgisi dersinde yarat?c? problem çözme yönteminin ba?ar?ya ve tutuma etkisi*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Fen Bilgisi Dersine ?li?kin Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

- 1.Fen Bilgisi dersini seviyorum
- 2.Fen Bilgisi dersinde yararlı? pek çok bilgi ö?reniyorum.
- 3.Fen Bilgisi dersindeki konulardan ho?lan?yorum